

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: *Séta az üzletekben*

Forrás:

Magyarország

Bp.

(Hely)

1918. X. 31

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

381.6

Hely

Idő

"1919"

Személy

Helv. szám

Közp. nyomt. X

Séta az üzletekben

Napról-napra emelkedik a divatcikkek ára — Nincs gyermekruha és télikabát — Könyveket nem vásárolnak — Virágüzletekben csak krizantémumot árulnak

Budapest, október 30.

(A Magyarország tudósítójától.) Végigjártuk a különböző pesti boltokat és azt a szomorú tapasztalatot nyertük, hogy a pesti üzletek kongának az ürességtől. Ahol van áru, ott nem vásárol a közönség, ahol pedig vásárlási kedv mutatkozik, ott az árak hiányoznak. A diktatura bukása után talán ez a legnagyobb és legkeserűbb csalódásunk: mindenki azt hitte, hogy a szovjetkormány távozásával rövidesen, ha nem is Eldorádó, de olyan élet virrad ránk, amelyben hosszú ájulásából friss erővel ébred fel a kereskedelem. A következmények mutatják, hogy nem így történt. Általában azt a benyomást nyertük, hogy a kereskedelem megbénulásának legfőbb oka a valuta-kérdés. Ezenkívül az a körülmény, hogy a munkabérek igen sok iparágban hihetetlenül magasak és sok esetben a széhiány is közrejátszik.

A divatüzletekben

Legelőször egy elsőrangú divatüzletbe mentünk az Andrássy-uton, ahol azt a felvilágosítást nyertük, hogy a divatcikkek árai napról-napra emelkednek. Ami árut kapnak, az vagy Olaszországból, vagy Svájcban érkezik, de a valutadiferencia olyan kétségbeesítően nagy, hogy az üzleti forgalmat teljesen megbénítja. Egy ing mérték szerint 250 koronába kerül, készen 220 koronába.

Hosszu alsónadrág 170—175 koronába, rövid alsónadrág 125 koronába. Harisnya 90—100 koronába, rosszabb minőség 60 koronába. A „fuszekli“ párja 50—70 korona. Valamire való nyakkendő 80—100 koronába kerül. Egy kis csokornyakkendőnek a múlt héten még 40 korona volt az ára, ma már 55 koronára szökött fel. Egy egészen rossz minőségű gummikabát 1200 korona. A puhagallér darabja 14—15 korona. *Keztyűt, keménygalkért és zsebkendőt egyáltalán nem lehet kapni.*

Az üzlet tulajdonosa azt mondta, hogy a horribilis árak miatt a közönség vásárló kedve teljesen megosappant. Mialatt az üzletben voltunk, egy uriember kiválasztott magának egy színes inget, mikor meghallotta, hogy 250 korona az ára, megcsóválta a fejét, de mégis a tárcája után nyúlt.

— Bocsánatot kérek, csak kékpénzben fogadhatjuk el a vételárát, — mondta a kőasszony.

Az uriember erre szintén bocsánatot kért és restelkedve mondta, hogy „nincs szívem 250 kéket adni egy ingért“. Pár perc múlva azonban visszajött és savanyu arccal lefizette a kékpénzt.

— Most mindenki egy darabot vásárol, fethernemből is, — mondta a tulajdonos, — rendes időben féltucatnál kevesebbet senki sem vásárol nálunk.

A kalapospolcokon egész sor fényes cilinder állott. Egy cilinder ára 130 korona, tehát éppen felényibe kerül, mint egy közönséges keménykalap, holott békeidőben egy cilinder háromszor-négyszer drágább volt. Az oka igen egyszerű, az utóbbi időben csak az vásárolt cilindert, aki esküvőre megy és a sok cilinder megmaradt.

Könyvek és kották

A divatüzletből átmenetünk egy előkelő könyvkereskedésbe.

— A diktatura alatt — adták meg a felvilágosítást — *kilőszámra vásárolták az emberek fethérpénzért a könyveket.* Ha valakinek a számlája 110, vagy 120 korona volt és nem tudunk visszaadni a 200 koronából, a vevők mindig azt mondták: *tessék még nyolcvanért könyvet adni, nem baj, akármilyen!* Pedig a diktatura alatt 100—150 százalékkal emelték fel a könyvek árát. A kommunista rendszer bukása után újra leszállították a könyvek árát, de most a könyvkereskedők megint csak *kénytelenek lesznek 25 százalékkal*

felelőse. A közönség mostanában alig vásárol könyveket.

A kottazületben a következő felvilágosítást nyújtjuk:

— A kaplák és léha muzsikák mostanában alig kelnek. A közönség a komolyabb zeneműveket keresi. Debussy, Cyrill Scott D'Indi, Rabeli és mások munkáiért minden pénzt megadónak, de ezek a zeneművek most nem kaphatók. Ennek a körülménynek kiülően egy kedvező hatása is van: a zene közönsége kénytelen-kelletlen a magyar mesterek: Dohnányi, Kodály és Weiner művei felé fordul, amelyek a külföldön már régen egyenrangúak az említett zeneszerzők munkáival, csak csodálatosképen a magyar közönség nem akar róluk eddig tudomást venni.

A ruhásboltok

A kottakereskedésből ámentünk egy ruha-kereskedésbe.

— Békeben 150—200 öltöny ruhát adtunk el naponta, máma hármát vagy négyet. Rosszabb minőségű férfiruha 1200 koronába kerül, jobb minőségűt nem lehet kapni 2000 koronán alul. Téli kabátunk és gyermekruhánk egyáltalán nincsen. A legrosszabb minőségű télikabátért nekünk magunknak kellene 1500 koronát fizetni. Ez még nem lenne olyan nagy szerencsétlenség, mert mindenki elfordja a tavalyi télikabátját, akármilyen kopott, — nagyobb baj van a gyermekruhákkal. A gyermekek jobban rontják a ruhát és miután hirtelen növesben vannak, tavalyi, vagy pláne kétév előtti ruhájukat sem húzhatják és gyermekruháink egyáltalán nincsenek. Ami kevés és rossz minőségű ár érkezik, azt Ausztriából és Csehországból kapjuk, de pár nap óta, — nem tudjuk, valami zavar lehet Bécsben, — ezeket a szállítmányokat is beszüntették.

A kereskedő szomorúan mutatott az üres polcokra és megjegyezte még, hogy egyelőre semmi kilátás sincsen, hogy a helyzet javuljon. Itt is, mint a divatüzletben, minden ár képzében értendő.

Nincs más mint krizantém

Azután bementünk egy virágüzletbe.

— Már azt tervezem, — mondta a tulajdonos, — hogy becsukom az üzletet. Istenem, békeidőben ilyenkor kosárszámra kaptuk pár liráért a gyönyörű olasz rózsákat, szegfűket és mimózákat, tele voltunk ibolyával és gyöngyvirággal, negyven-ötven fillérért tudtuk adni a legszebb rózsát, ma egy szál krizantém husz koronába kerül. Nincs semmiféle más virágunk, csak krizantém, mert az üvegházak, amelyeket jobb időkben szénnel és fával fűtöttek, beszüntették az üzemüket. A koszorúba is csak krizantémot tudunk fenni, 150 korona a legolcsóbb koszorú. Máskor firenzei babérból és diszgalyakkból gyönyörű koszorúkat tudtunk adni husz-harminc koronáért. De akkor egy lirába került egy kosár firenzei babér és a lira olcsóbb volt mint a korona.

Nem fogy a csemege

A virágüzletből távozóban megálltunk egy csemegeüzlet kirakata előtt, ahol gyönyörű fűszert szalonnák, disznósajtok mosolyogtak és nagy darab haramatos vajak kínálkoztak. Ide is bementünk.

— Kérem, — mondta a kereskedő — pár nap óta mintha késsel vágták volna el, egyszerre megállt a forgalom. Eddig csak vásárolták a szalonnát, 110—120 koronáért kilóját és 140 koronáért a vajat, de most már senki sem veszi. Ugy látszik, a közönségnek elfogyott az a pénze, amit félretett és megspórolt, ezek a dolgok olyan luxuscikknek számítanak, hogy komolyan aggódunk, hogy az egész készlet a nyakunkon marad.

A végzetes cipő „irányár“

Végezetül egy cipőüzletbe mentünk be, ahol azt a felvilágosítást nyertük, hogy Amerikából Fiumén keresztül kitünő sevró árukat kaptak, de mivel a kormány ismeretes rendelete értelmében a cipő irányára 240 korona, egyelőre kénytelenek beszüntetni az árusítást, mert az amerikai cipőknek maguknak is többbe kerül.